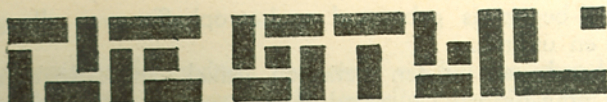

ABONNEMENT
BINNENLAND 6.00
BUITENLAND 7.50
PER JAARGANG
BIJVOORUITBETA-
LING. VOOR AN-
NONCES WENDE
MEN ZICH TOT DE
ADMINISTRATIE.

MAANDBLAD GEWIJD AAN DE MODER-
NE BEELDENE VAKKEN EN KULTUUR
REDACTIE: THEO VAN DOESBURG.

ALLE STUKKEN DE
REDACTIE BETREF-
FEND: K. GALGE-
WATER 3, LEIDEN.
ALLE STUKKEN
VOOR DE ADMIN.
ADRESSEEREMEN
MORSCHWEG 20,
LEIDEN, HOLLAND.

3e JAARGANG.

DECEMBER NEGENTIENHONDERDNEGENTIEN.

NUMMÉR 2.

ORIENTATIE.

DOOR J. J. P. OUD.

Wanneer wij, aangespoord door de allerwege geuite verwachtingen eener komende eenheid in de architectuur, de resultante der verschillende stroomingen, welke het architectonisch beeld van heden bepalen, trachten te benaderen, dan is de uitslag daarvan minder bevredigend, dan men oogenschijnlijk zou denken.

Wel valt met dankbaarheid te constateeren, dat het formalisme (de stijl-architectuur) heeft afgedaan, en dat de bouwkunst weer tot openbaring van scheppend leven geworden is, doch er moet direct aan toegevoegd worden, dat deze levensopenbaring nog van individueel, niet van universeel levensinzicht getuigt. Want stellen wij ons de resultaten der verschillende, zich van het formalisme afwendende, richtingen tot één architectonische verschijning gesynthetiseerd voor oogen, dan valt al dadelijk de conclusie te trekken, dat deze verschijning geen openbaring is van diezelfde universele levenshouding, welke zich (en deze vergelijking is geoorloofd, omdat techniek en kleeding, evenzeer als bouwkunst, langs den weg der nuttigheid tot schoonheid komen) in ons dagelijksch leven in bijna klassieke zuiverheid in auto en locomotief, in electricische en sanitaire artikelen, in machinerieën, in sport- en heerenkleeding, enz., verwerkelijkt. Integendeel blijkt dan het oude levensgevoel nog overheerschend en zich uitend op romantische en barokke wijze, terwijl de noodzakelijkheid van den nieuwen vorm wel erkend, maar in daadwerkelijke consequentie niet aanvaard wordt. Dit laatste hangt ten nauwste samen met de heerschende opvatting omtrent schoonheid in bouwkunst. Zoolang nog in de gunstigste gevallen schoonheid met versiering inhaerent geacht wordt, en de leus „alle versiering gebaseerd op de constructie” niet verdrongen is door haar consequentie, dat de constructie zelf boven haar materiele noodzakelijkheid uit tot esthetischen vorm komen moet, zoolang zal de kunst-schoonheid der bovengenoemde uitingen van sociaal-esthetischen geest ontkend blijven en de bouwkunst als afzonderlijkheid buiten de algemeene stuwung van den tijdgeest staan. Want het is boven allen twijfel verheven, dat auto, machine, enz. de sociaal-esthetische tendenzen van onzen en den toekomstigen tijd directer benaderen dan de bouwkunstige verschijning van thans. Het gaat niet aan, op grond van het onopzettelijke in deze uitingen van maatschappelijke noodzakelijkheid, hare esthetische waarde te ontkennen, want